महाराष्ट्र मेट्रो रेल कॉर्पोरेशन लिमिटेड

(पुणे मेट्रो रेल प्रकल्प)

<u>पुणे मेट्रोच्या यशस्वी तीन वर्षांच्या संचालनाची पूर्तता</u>
<u>पुणे मेट्रोच्या शहरी गतिशीलतेच्या परिवर्तनाच्या तीन वर्षांची पूर्तता</u>

पुणे मेट्रोने आपल्या तिसऱ्या वर्धापनदिनानिमित्त महत्त्वाचा टप्पा गाठत पुणे शहरातील शहरी गतिशीलतेमध्ये एक मोठे परिवर्तन घडविले आहे. ६ मार्च २०२२ रोजी आपल्या पहिल्या धावणीसह पुणे मेट्रोने आपल्या सेवा सुरु केल्या होत्या, आणि आज पुणे मेट्रो आपल्या नेटवर्कचा विस्तार करून, पुणेकरांसाठी एक वेगवान, कार्यक्षम आणि पर्यावरणपूरक वाहतूक पर्याय प्रदान करीत आहे.

पुणे मेट्रोचे ६ मार्च २०२२ रोजी माननीय पंतप्रधानांनी उद्घाटन केले होते. यानंतर दोन प्रारंभिक मार्गांसह, पीसीएमसी ते फुगेवाडी आणि वानझ ते गरवारे कॉलेज या मार्गांवर मेट्रो सेवा सुरू झाली. त्या नंतर, मेट्रो नेटवर्कचा पुढे विस्तारित होत गेला, ज्याचे वेळापत्रक खालील प्रमाणे आहे:

Sr. No.	Corridor		Length (KM)		Date of Commissioning
1	**Corridor-1 PCMC to Swargate**	PCMC to Phugewadi	7.00	17.53	06th March, 2022
2		Phugewadi to District Court	6.91		01st August, 2023
3		District Court to Swargate	3.62		29th September, 2024
4	**Corridor-2 Vanaz to Ramwadi**	Vanaz to Garware College	5.00	15.75	06th March, 2022
5		Garware College to District Court	2.38		01st August, 2023
6		District Court to Ruby Hall Clinic	2.37		
7		Ruby Hall Clinic to Ramwadi	6.00		06th March, 2024
	Total		**33.28**		

पुणे मेट्रोच्या सुरुवातीच्या काळात २१,४७,७५७ प्रवासी होते (मार्च २०२२ ते जुलै २०२३ पर्यंत). १ ऑगस्ट २०२३ रोजी फुगेवाडी ते जिल्हा न्यायालय, जिल्हा न्यायालय ते रूबी हॉल क्लिनिक आणि गरवारे कॉलेज ते जिल्हा न्यायालय या मार्गिकांच्या उद्घाटनानंतर प्रवसी संख्या मोठ्या प्रमाणावर वाढली आणि १,२३,२०,०६७ झाली.

रूबी हॉल क्लिनिक ते रामवाडी या विस्तारामुळे प्रवासी संख्या १,६९,६९,५५४ पर्यंत पोहोचली. २९ सप्टेंबर २०२४ रोजी जिल्हा न्यायालय ते स्वारगेट या मार्गिकांच्या उद्घाटनाने, ६ मार्च २०२२ ते ५ मार्च २०२५ या कालावधीत एकूण प्रवासी संख्या ५,९८,७६,७४३ झाली, त्याचबरोबर एकूण महसूल ९३,००,०४,२६८ रुपये झाला.

Milestone	Date	Figures
Highest Ridership on Weekends (Sunday)	15th September 2024	225,644
Highest Revenue on Weekends (Sunday)	15th September 2024	Rs. 27,95,432
Highest Ridership on Weekdays (Ganesh Chaturthi)	17th September 2024	346,633
Highest Revenue on Weekdays (Ganesh Chaturthi)	17th September 2024	Rs. 54,92,412
One Crore Ridership Completed	23rd December 2023	-
Total Ridership	06th March 2022 to 05th March 2025	59,876,743
Total Revenue	06th March 2022 to 05th March 2025	₹93,00,04,268

पुणे मेट्रोची दररोजची सरासरी प्रवासी संख्या सुमारे १,६०,००० आहे. पुणे मेट्रो उच्च सुरक्षा मानकांसह आरामदायक, वातानुकूलित प्रवास प्रदान करते, ज्यामध्ये सीसीटीव्ही देखरेख, कोचमध्ये पॅनिक बटन्स, चांगल्या प्रकाशमान स्थानक क्षेत्रे, बॅगेज स्कॅनिंग आणि प्रवाशांसाठी सक्रिय कर्मचारी सहाय्य समाविष्ट आहे.
पुण्यात शहरी गतिशीलतेला अधिक सुधारण्यासाठी, अनेक मेट्रो विस्तार प्रकल्प चालू आहेत, ज्यामुळे पुण्याच्या वाढत्या लोकसंख्येसाठी अधिक क्षेत्रांमध्ये कनेक्टिव्हिटी सुधारली जाईल. फेज-१ आणि विस्तारांमध्ये पीसीएमसी ते स्वारगेट आणि वानझ ते रामवाडी कॉरिडॉर्स (३३.१ किमी) आधीच कार्यान्वित झाले आहेत, तर पीसीएमसी ते निगडी मार्गिकेचे सध्या बांधकाम सुरु आहे. त्याचबरोबर स्वारगेट ते कात्रज विस्तार (५.५ किमी) निविदा प्रक्रियेत आहे.

फेज-१ आणि विस्तारांमध्ये, पीसीएमसी ते स्वारगेट आणि वनाज ते रामवाडी या मार्गांचा (३३.१ किमी) आधीच कार्यप्रणालीत आहे, तर पीसीएमसी ते निगडी विभाग सध्या बांधकामाधीन आहे. याआधी स्वारगेट ते कात्रज विस्तार (५.५ किमी) टेंडर प्रक्रियेत आहे.

फेज-२ (नवीन मार्गिका):

- वनाज ते चांदणी चौक (१.१२ किमी, २ स्थानके)
- रामवाडी ते वाघोली/विठलवाडी (११.६३ किमी, ११ स्थानके)
- खडकवासला-स्वारगेट-हडपसर-खाराडी (३१.६४ किमी, २८ स्थानके)
- नळ स्टॉप ते वारजे - माणिकबाग (६.१२ किमी, ६ स्थानके
- हडपसर ते लोणी काळभोर (१६.९२ किमी, १४ स्थानके) आणि हडपसर ते सासवड रस्ता (५.५७ किमी, ४ स्थानके)
- **(भारत सरकारकडून अंतिम मंजुरीच्या प्रतीक्षेत)**

या प्रसंगी, महा मेट्रोचे व्यवस्थापकीय संचालक श्रावण हर्डीकर म्हणाले की, "पुणे शहरात सुरक्षित, वेगवान, आरामदायक, विश्वासार्ह आणि टिकाऊ शहरी वाहतूक उपलब्ध करुन देण्यात पुणे मेट्रोने महत्त्वपूर्ण भूमिका बजावली आहे. पुणे मेट्रो विस्तारित मार्ग आणि फेज-२ मेट्रो नेटवर्कवर शहराचा जास्तीत जास्त भाग जोडला जाईल."